

Pirmojo pasaulinio karo eiga

Gerda Sabaliauskaitė IVc
2011
Vilnius

1914 METAI

KARO PRIEŠISTORĖ

- 1914-06-28 Sarajeve serbų nacionalistinės organizacijos „Jaunoji Serbija“ narys Gavrila Principas nužudė Austrijos-Vengrijos sosto įpėdinį erchercogą Pranciškų Ferdinandą.
- Šis įvykis tapo karo tarp Austrijos-Vengrijos ir Serbijos pretekstu.

P. Ferdinandas

G. Principas

- PRETEKSTAS – susigalvota, prasimanyta priežastis.
- ERCHERCOGAS - Vokietijoje (1453—1918) — Habsburgų dinastijos princų titulas.

PIRMIEJI VEIKSMAI

- 1914-07-23 Austrija-Vengrija įteikė Serbijai ultimatumą, o 07-28 paskelbė jai karą.
- Rusija gynė Serbiją.
- Rugpjūčio 1 dieną Vokietija paskelbė Rusijai karą. Ši data yra laikoma Pirmojo pasaulinio karo pradžia.

- **ULTIMATUMAS** - dokumentu arba žodžiu pareikštas vienos valstybės reikalavimas kitai, kuriame grasinama imtis tam tikrų poveikio priemonių, jei reikalavimas nebus nustatytu laiku įvykdytas.

TOLESNI VOKIETIJOS VEIKSMAI

- 1914-08-02 Vokietija okupavo Liuksemburgą bei paskelbė ultimatumą Belgijai. Belgai atsisakė jį vykdyti.
- 1914-08-03 Vokietija paskelbė karą Prancūzijai.
- 1914-08-04 Vokietijos kariuomenė įsiveržė į Belgiją ir beveik visą ją užėmė.
- 1914-08-04 Didžioji Britanija paskelbė karą Vokietijai.

TANENBERGO MŪŠIS

- Vyko 1914m. vasaros gale - rudens viduryje tarp Rusijos ir Vokietijos kariuomenių.
- Vokietija laimėjo.

Vokietijos maršalas Paulius fon Hindenburgas

MARNOS MŪŠIS

- Vyko 1914.09.05-1914.09.12.
- Prancūzams pavyko sustabdyti vokiečių kariuomenę su Rusijos pagalba.

Rytų Prūsija

PERMAINOS

- Nė vienas kariaujantis blokas nepasiekė lemiamos pergalės.
- Manevrinis karas virto poziciniu karu.
- Osmanų imperija įstojo į karą palaikydama Trilypę sąjungą.
- Japonija įstojo į karą palaikydama Antantę bei su sąjungininkėmis užėmė Vokietijos kolonijas Azijoje ir Okeanijoje.

1915 METAI

- 1915m. vasarį vokiečiai ir austrai užėmė vakarines carinės Rusijos gubernijas. Lietuva, dalis Latvijos ir Baltarusija atiteko Vokietijai.

I PRO MŪŠIS

- Vyko 1915.04.22 tarp Belgijos ir Vokietijos.
- Vokiečiai pirmą kartą panaudojo – chlorido dujas.

ITALIJA

- 1915m. balandį Italija paliko Trilypę sąjungą ir gegužę stojo į Antantės pusę.

KARO VEIKSMAI

- 1915.05.31-1915.06.01 Vokietija bombardavo Londoną.
- 1915m. vasarą vokiečiai, austrai ir bulgarai (centrinių valstybių sąjunga) sutriuškino Serbiją.
- 1915m. rudenį Didžioji Britanija ir Prancūzija išlaipino savo ekspedicinį korpusą Graikijoje.
- Vokietija pradėjo povandeninį karą prieš Angliją.

1916 METAI

VERDENO MŪŠIS

- Vyko 1916m. vasarį-gruodį tarp Vokietijos ir Prancūzijos.
- Abi pusės patyrė didelių nuostolių.

SOMOS MŪŠIS

- Vyko 1916.07.01-1916.11.18 tarp Didžiosios Britanijos su Prancūzija ir Vokietijos.
- Jame spalio mėnesį Didžioji Britanija pirmą kartą istorijoje panaudojo tankus.
- Vokiečiai pralaimėjo.

JUTLANDIJOS MŪŠIS

- Vyko 1916m. gegužę-birželį Šiaurės jūroje tarp Didžiosios Britanijos ir Vokietijos.
- Vokiečiai pralaimėjo.

RUSIJOS PUOLIMAS

- 1916m. birželį-liepą Rusija puolė Austriją-Vengriją ir užėmė dalį Galicijos, Bukoviną bei pasiekė Karpatus.

RUMUNIJA

- 1916m. rugpjūtį Rumunija paskelbė karą Trilypei sąjungai.
- Pralaimėjo, tad Vokietijos, Austrijos-Vengrijos, Bulgarijos ir Osmanų imperijos kariuomenė užėmė didžiąją dalį jos teritorijos.

1917 METAI

PADĖTIS RUSIJOJE

- 1917m. vasarį Rusijoje kilo revoliucija.
- Caras buvo priverstas pasitraukti iš valdžios
- Rusija turėjo pasitraukti iš karo.

JAV

- 1917m. balandį į karą Antantės pusėje įstojo JAV.

1918 METAI

BRESTO TAIKOS SUTARTIS

- Sudaryta 1918-03-03 tarp Rusijos ir Vokietijos sąjungininkų.

PASKUTINIAI PUOLIMAI

- 1918-03-21 vokiečiai pradėjo puolimą Vakarų fronte, bet jis nebuvo sėkmingas.
- 1918m. liepos mėn. anglai ir prancūzai, remiami JAV kariuomenės pradėjo kontrpuolimą prieš Vokietiją (Marnos ir Amjeno mūšiai).
- Vokiečiams pralaimint, buvo pradėtos derybos dėl paliaubų.

TRILYPĖS SĄJUNGOS IRIMAS

- 1918m. rudenį Trilypė sąjunga pradėjo irti:
- rugsėjo pabaigoje paliaubas su Antante pasirašė Bulgarija,
- spalio pabaigoje – Osmanų imperija,
- 11-03 – Austrija-Vengrija.

VOKIETIJA. KARO PABAIGA

- 1918m. lapkričio pradžioje Vokietijoje prasidėjo revoliucija.
- 1918-11-11 Kompjeno paliaubos tarp Vokietijos ir Antantės šalių.

ŠALTINIAI

- http://lt.wikipedia.org/wiki/Pirmasis_pasaulinis_karas
- http://protas.pypt.lt/istorija/pirmasis_pasaulinis_karas
- <http://www.mokslai.lt/referatai/testas/pirmasis-pasaulinis-kara-3-puslapis10.html>
- <http://mkp.emokykla.lt/imo/lt/mo/446/>
- http://lt.wikipedia.org/wiki/Somos_m%C5%AB%C5%A1is
- Istorijos vadovėlis 12 klasei I dalis
- Vytautas Joniškis “Istorijos ir politologijos žinynas”
- Aušrelė Cibienė “Viduramžių ir naujųjų laikų istorijos konspektas”